

ده رسول هم مزاتوف

مرؤ قايه ق ي

ده نكي يني و

● بدل رقمزوري ●

به ره ه ميت خو کر، لسالا 1943 کومه کا هوزانیت خو به لاف کر ل ژیر ناف نیشانیت «نه فینا گهرم و کهرب و کینا توپژ»، نافبری دستری ب چله نگی یا خه لکی روسی یا د سالیته جه نگی دا وئو چله نگی وزیره کی ب بونه ستران دنساف هوزانیت وی دا ئه ویت هاتی نه به لاف کرن ل سالا 1947 ل ژیر ناف و نیشانیت «چیا ییت مه»، «ئهردی من» یا هاتی یه به لاف کرن ل سالا 1948، «نیشتیمانه ک ژ خه لکی چیا» یا هاتی یه به لاف کرن ل سالا 1950، «چهند په یقه ک ژ برای معزن» ل سالا 1952، «بوهارا داگستانی» ل سالا 1955، «دلی من ل چیا» ل سالا

گورته زینا هوزانفانی:

هوزانفان ره رسول هم مزاتوف ل [1923/9/8] ل هه ریمما «خوانسزاخسکی» ل داگستانی چافیت خوینت فه کرین و بو جیهانی یی گرنژی، نافبری هوزانفانه کی روسی ئه فاری یه ژ هوزانفانیت نیشیمان په روهرو شورشگیر دیته دانان ژ بهر کوره سه نا مالا وی هه می نیشیمان په روهرو بونه، هوزانفان سه یدا بول ئاموزگه یا مه کسیم گورکی ل موسکوی فیربویه، ئه و ئاموزگه یا کو هه تا نهوب ناف ده نگی ب تورو که له پورنی خو.

نافبری ل سالا 1937 ز ده ست ب به لافکر نا

1956، نافبري د هه لېسټا خو «گريانکه» کویا هاتی په ه لاف کړن ل سالا 1958، بهر چاف دکړ ژيانا داگستاني - بوشاليسټ يا د هاته کوهزرين د ساپکولوجيا خه لکي جیادا، ههرو هسا بهر چاف دکړ هه فاليني يا ميلله تيت يشکفتي و موکرم و، ديار دکړ بهر هه لستانا تولازاو نه رازی حینا وان دژي سه خله تيت که فن «که فنه په رستي» و هباتا وان ژ بو وه رگرتنا مافيت فيان و نیک گرتني و هه ف زيني بي بو همي مروفا، ههرو هسا په يداکړنا په کساتي بي نتا بهرا ژنک و زه لامادا.

داخازا همزاتوف يا هيژاو ره سڼ کویا هاتی په باس کړن بابه تي هه لېسټا وي بو ههوا هاتی به لاف کړن ل سالا 1953، ل ژير ناف و نيشانیت «گفتوگويه ک ل گه ل بابي». هوزانیت همزاتوف ديارن ب سپه هي هه ستانیت هوزانفاني بو ژيانی، بي ناسی و وینه گرتنا مروفاو سروشتا وان، ههرو هه ستان د نيزيکن ژ خه لکي و دلیت وان، ل سالا 1952 هوزانفاني دياری يا وه لاني تیکه تي يا سوفيت وه رگرت ههوا هاتی په يشکيش کړن بو کومالا هوزان و هه لېسټيت وي «سالا بونا من» و کومالا هوزانیت «ستيريت بلند» يا هاتی په به لاف کړن ل سالا 1963، خه لات يا لينين وه رگرت، هه لېسټيت وي ييت ب ناف و دهنگ هه فنه «کومالا [زه رينمه]» و «نقيسینه ک» ييت هاتينه به لاف کړن ل سالا 1963 «گفتوگوياد نافهرا دو ستيرادا» ل سالا 1964، «مولاتکا» ل سالا 1966، چيروکا هوزانا هوشمه ندي بي «کومارا من داگستاني» يا هاتی په به لاف کړن ل سالا 1968، ههرو هسا ل ژير ناف و نيشانیت «کومارا من داگستاني» همزاتوف چيروکه ک بو بچويکا نفيسي په ل سالا 1967.

هوزان و هه لېسټيت همزاتوف ديار دېن ل گه ل گوتاريت توري ره خنه گري بي ييت هاتينه وه رگيران بو نه زمانی عه ربه يي ييت «پوشکين»، «ليرمونتوف»، «ماياکوفسکي»... هتد]. هوزانیت نافبري بو گه له ک

نه زمانا هاتينه وه رگيران بو ميلله تيت تیکه تي يا سوفيت و گه له ک نه زمانیت دی بو ميلله تيت بياني، ل سالا 1962 هوزانفان ب بو نه دماه ک د جفاتا ده سته کا هاوکاري يا ميلله تيت ناسياو نه فريقييا، ژ سالا 1951 هوزانفاني سه روکاتي يا ريکخراوا «نقيسه ر» لکومارا داگستاني کربو، گه له ک خه لات بو فني نشيتيمان په روهري هاتنه يشکيش کړن دا ب بينه نيشانیت سه رکه فتني سينگي وي د خه ملينس و د بنه فنه رو چرا ييت ريکا هوزان و هوزانفان و يشکيشه فتنخازا سپه هي وروهن دکهن ژ بو په يداکړنا روژه کا شاد بو هه ژاريت جيهانی.

هه فو بو کورته ک ژ ژينا هوزانفاني هه ز دکمه دياری بو خوینده فانیت خوشتفي... هيڅي دارم جهی رازی بوينا وان بيت د گه ل ه فان سونيتيت هوزانفاني... من بي خوشه بکه مه دياری بو خوینده فانیت هيژا..

(1) «سونيات»

هه لېسټ پيشه کي هوزاني په،
جهه بينه بو وه کي فی کاری ل جيهانی،
نه رنی فيجا چ هه په؟ چيايت ژنک دوير،
به فرو باران، رونا هي و تارستان.
بي دهنگي و بزفين،
گرنزين و فرميسک بيره اتنا ساليت بورين،
دويماهي و به راهي، راستي و دره و،
ژيان بو بيهنه کي تيني،
کارتیکرنا پاشکفتي بو ده مه کي دريژ.
هوزانفاني راسته قينه،
هه وه بي هوزاني ديبيت د جيهانی هه مي بي دا،
د هه ستانا هه مي يادا،
به لي چهوا هه لېسټ د هينه نفيسين؟
هيشتا هه زي ل به رسفا فی پرسيارني دگه رينم.

هنده جارا بو من ديار دبیت دی دست هه لگرم،

ژ نفیسنا هه می تشتا ژ دلداریی پیفته تر،

دی دریم هه له بستیت خو بیت دی و پارچه پارچه کم.

و هانیژمه ناف کوچکی گهرم دا.

ئهفه ده مه که ریکا من ژ بلنداهی یا چیا من سه رنشیف دکهت،

کی دزائیت بو من چند روژ مایه؟

نینه مه ژبانهک پیفته تر، ئه گهر مه هه با ئیکا دی،

دا ئه ئینا من ل ناف هه می یادا به لاف بیت،

بلا لوی جهی بم یی بو من هاتی به دانان وچ لمن بیت بلا بیتن

به سه ئه ئینا من بعینیت ئه ئینهک د هه له بستیت من دا،

نه مایه لیشی یا من ده مهک دریز،

کو تشتیت یی بها بنفیسم.

ئه ی چیا بو به زینه و تیرکا خو یا دانی پرکه،

پاییز دی چیت... ژلستان دی هیت.

★ ★ ★

من گوته شفا سبی بدهنگه کی نزم،

ده می ئیک گرتنا رونا هی و تاری یی:

ئه ری بیژه من بنافی خودی.

بوچی نابین ل چیا بیت مه بیت دی مینا ئه فی حییه تی یی؟

وهسا من گوته و ئیکسه ر من دیت سالت بورین،

د بزفین لپشت په ردیت تاری یی،

روژیت پیکفه دچوین مینا دو تولازا ل شه فیت بو هاری بیت

سبی

رونا هی یا بیره اتیت من یا سبی که تبو،

سه ر چیا بیت بوتلی و خونزایی.

لوتک ژ به فرنی خه ملی بون، باغ و چه ما پیک ولاتک

به رزه کر بون

هه می تشت ل دورو ره خیت مه سبی بون و،

ئه زو تو که تبوینه ناف مژو مورانی دا،

ئه ری ژ بهر کو لیش چافیت من،

سبی بون شه فیت داگستانی.

روژ بو روژ ژبان کورت تر لی دهیت و،

قه رکه ری مه، یی کو چافه کی بنفینیت،

د تیرکا خو د هه لگرت شهف و روژاو،

قه ریت خو ئه ویت سه رمه ئه د گیریتن.

ئه ری م د نفیسی، یان به رنگی عه سمانی شاد د بوم،

ئه وی د چیتن، ئه وی هه شکه

ژبان... رو بیاره که، لسه فی رو بیاری خورت،

هه می پرا لپشت من د سوژیت.

ئه ز هیه یی یا ژی دکه... ئه ی قه رکه ری دژوار،

چاره کا دی ژبانی هه می یی بکه دیاری و،

ئیکسه ر نه بره به ری ده می وی،

ده می چا ئیکه فتتا من یا فه مایی ل گه ل یاری،

به لی غه ره بانکا من دمینیت سه رنشیف ل چیا و،

قه رکه ری من گوته ناده ته هیه یی بیت من یین کوزری.

★ ★ ★

ئهفه ده مه که خه ری بی تشته کی مه،

تشته کی دی... نه ئهفه و نه یی هه نی،

تشته کی به رزه... تشته کی نه په نی،

بو که سی لی نه هاتی به بعینیت ژ من پیفته تر.

ئهف هه قالینی یا که فن ئه ز بیزار د کرم و،

یی دهنگی یا فان ده ما.

من د فیت په یفیت دی... موسیقایه کا دی،

په یفین نه هاتی نه گوته تا ئه فروکه.

به لی من زانی: کو ئه فان تشتا هه می یا بعینی،

نه پیفتی به چ لایه کی تو به ری خو بده یی.

حییه تی هه می ژ ته نیزیکن، نه ل جهه کی

به سی ته به بو ئه فا هه نی خو هی نه ریژی.

مه گرتی تو گه هشتی به نیفه کا جیهانی،

به لی ته نا بینم ل تسادانای پیفته تر.

★ ★ ★

خونافهك هه بو، ئيكسر بهرزهبو،

تير تهوال بو جههكي دوير فري بون،

چ تشت نه مان و سترانا «دهلي لي»،

ئاوازي خو يي بهري نه ما بو.

يا كورته ئاكنجى يا لسر عهردى،

نى هه مى تشت دپته گوهورين لگه ل سال،

خونافى گوت: «گرم دكه لي»،

به فر دياريت. . . تير و تهوال دياربون

سترانا «دهلي لي»، بهرسفا من داو گوت:

ئاوازا من وهكى خو يا ماي هيشتا نه هاتى به گوهورين

ئيجا كه ربى ژ من هه لنه گره نه فرو.

كو تويى هاتى به گوهورين

هه ولده وهكى بهري تيليت موسيقى لیده

يان گوهى خو بده من وهكى بهري من پهيمان دايه ته.

★ ★ ★

دا بگه ربين پيكفه لچيا يان لگه لي يا،

لئاف به فرا ژورى يان لىن روژا ژيرى،

دا لفيلا سواربين يان ل عه ره بانكيت به فرى ته وين سه د

كيشن،

يان دا ب پيا بچين، ده ستيت مه. دئاف ده ستيت ئيك دا.

ژ رويياريت خورت دى ده رباز بين،

دارستانا پيكفه پشت خو دى ئيخين،

يان په ريت ته فينا خو دى له يزبين،

لگه بریت قازى قولنگا دوير دى چين.

ژ نوى ته فينا مه دى گرم و جوان بيت،

بو چياو گوندو باژيريت جيھانى و،

چنديتن نه حه زى يا مروفا ژ خوشه رم بکه ت،

هه ره سا دى زخو شه رم كه تن كه رب و كينا كوشنده.

يا هه ي ئيچيرفان تيرا خو به افيريت بو لايه كى دى،

ته وى دبنييت د چاڤيت هه ردو په ز كويشى بيت ته فيندار.

ته ز قرارى ددهم: بو من ديارديت هنده جارا،

هه ره وهكى ته م هه ردو،

ژ كه فته چيروكا هانه تى فه ژاندىن،

ته ویت هه ردو قه ره مانيت وان دكه فته بن دلوفانى يا ته فينى

ته فين تورا خو فه دده تن،

دا عاشقى بشاگرى بسوزيتن،

«ته يرى ته مى» يى ته فيندار گه له ك نا ژيتن،

به لى قه له ره شى پيس سى چه رخا دژيتن.

نه هاتى به نفيسين «ته يرى ته مى» پير بيتن،

به لى ژى يى وى يى كورت ژى به كى پر ته فينه و،

ته و سترانا خويا دويماهيكى دا،

شادتره ژ قه له ره شى ژى دريز،

چنكى ته و د ژى يى خو يى دريزدا،

شاد نا بيت ته گه ر دئاف تشتيت گه نى دا نه بيت.

★ ★ ★

ته ي فه له ك، بوچى سه ريت مه دبرى،

بى كو تو برياريت دريز بده ي،

ژ مه د ستينى ژيانى بخوشى،

گونه هباربين يان بى گونه هبين.

به لى يا سايه ك كه فن يا هه ي،

د بيزيت: ته وى سه را دبريت به رى كو بفرى هه لگريت،

پرسيارا وان مروفا بکه ت ته ویت ژير سيندارى،

كا هيشى يا وان يا دويماهيكى چى به؟

چ تشت هه به ته ز بو وى تيه نى تر ژ هه مى يا؟

ژيانا خو ته زى ژيام، من چ دفتين پشتى وى؟

ته فين بمينيت ئوميدا من:

نى ته وه هيشى يا من يا ئيكى و دويماهيكى

ژيا بلا بخه ملينيت به هرا من دگاڤا د، ويماهيكى دا،

نى من بى كرى و بى گوتى لدويڤ هيزو شيانيت خو.

★ ★ ★

من یی گولی بوی «ابن سینا»ی،

بهوزانا نه ساخیت خو دهرمان دکرن،

هر وهسا من یی گولی بوی «اورفیوس»ی،

نه ساخیت خو ب ئاوازیت موسیقی دهرمان دکرن.

نی نهز نه نوژدارم. . نه فال نه گرم،

د گهل هندئی نهز دشیم شیرته کی بو خه لکی پیشکیش بکم.

قیانی دنالبرهرا خودا به لاف بکن چندی هوین دشین،

نی قیان دهرمانی مه به لئاسته نگا.

هر چنده هم نه د سهر به ستین د همی تشتادا،

نه همی عاشق د پشت گهرمن،

به لی هه کو نه فینی کری بهیزه کا خورت،

د قیا بهیزتر لینییت د ژبانا خودا.

دیاره: نهز دی ژیم،

چندی من تو بقی و نه فینداری ته بم.

★ ★ ★

د هولیت میوزه مادا ل «لوفرو فرسای»،

دهمی نهز تیدا دگه رام چهند روژه کا.

مهنده هوش دبویم بغان کچیت جوان،

نهوین همی وهکی ئیک بجوانی یا خو.

من هزر دکر: چ هوشه نهه،

چ پیشانه که نهه،

یی کو شیای بهژن و بالا نه دیار بکعت،

بهری ژ دایک بوینا ته فان همی سالا.

دویر ژ توخییت مه،

بو من هه لکه فت گه له کچین جوان بییم

به لی دناک همی یادا جوانی یا ته پتی نهز دکیشام.

هنده جارا من نه دزانی،

چاوا کچین جیهانی شیان،

خه ملا ته بو خو بهن. . ؟

★ ★ ★

روناهی یی خو کومکریو دورو ره خیت شه مالکا من،

همی نفستی نه بهس نهز یی هوشیارم،

من خو شوو کره هنداف رویی ته یی گولگولی،

دا بیژمه ته بدهنگه کی نزم «من تو دئی»،

روژ دبورن بشرینی یان بته حلینی،

من هایژی هه به، کو نهز به ریف کالیاتی یی دچم،

پتی یه لسه من په یفین خو دوباره کم و بیژمه نه،

«من تو دئی» یی راوه ستیان.

نه گهر هنده جارا دره و من لگهل ته کر،

هیفی دکم ژ بو تشته کی پتی:

نه وه کو دا نه بیژی نهز یی هیفی مه ژ خو،

دره و لگهل ته بکم د گوتنا خودا «من تو دئی».

هه لبه ستا من یا براستی، هه لبه ستا من یا پتی،

نه وه «من تو دئی»:

★ ★ ★

دهمی هم حوکی لخوا دکهین،

بهرام بهری کاریت مه کرین بو ئیشاندا خوشتییت خو،

چیدیت هم ژ خو دیرکهین،

حوکی به ندیخان.

هر ئیک ژمه یاسابهک یا هه ی دسینگئی خودا،

نهز نه ویرم لهیفی یا لی بورینه کی بیم.

حوکی خو لمن بکه شرینا من،

چه و شاهیدو یاسایت ته دفتین.

حوکی خو لمن بکه بدلوفانی یا نه فینی،

ناشکه راکه همی کاریت گونه هباری،

دا دیار بکه ی گونه ها وی.

گازی بکه نه لندا بوری و روژا ناغا بوی،

ب چی تشته کی مه تاما خوشی یی ژنی دیتی روژه کی و

چی تشتی ساخ مای د هنایت مه دا تا نه فروکه.

★ ★ ★

نهی ههڤالا گیانی من: دلوفانی بمان بیهو بیزه من،
 دهمی بو من چیدیت نهز لتهرده کی دویر دیم،
 ئیکسه ئاسوی پهر عهور دپه قیت و بابهلکسه هه ددهن
 بوچی دهمی بو من دیار دیی ههمی تشت پی دنهنگه دیت
 ههر وهسا بو من چیدیت نهز د زفرمه شینواراو،
 بریفه دچم مینا مینهانه کی ل روژه کا تاری،
 که دیار دیی... ههمی تشت د هیته گوهورین،
 روژا مه د هه لیت و ته یرو ته وال دسترن،
 دی چم بو ده ریایی... ئاف خورت دیت ژ که ربا،
 پیل خو لیک ددهن، کینا وان بو من ناشکه رایه،
 بهلی تو هاتی، ده ریایی گوژ: نهزم گونه هبار،
 بمهلویلی که ته بهر ههر دو پیت ته.
 راستی لیش چافیت من دیار دیت:
 جیهان شورشا خو هه لدهکت دهمی هم ژیک هه دبوین.

★ ★ ★

نا نفم نهف شه هه بته ناهی،
 من دیت د خه ویدا نهز شین پیت ته دا دچوم،
 لسه لیفیت که فرا من خو ده افیت،
 لته رده ک دویرو بیانی بو مه هه ردوکا.
 من تو دیتی ئیکسه رزگار دبو ی ژ که فران،
 که تی به بهر سینگی ده ریا کو یرو مه زن،
 لدویف ته هاتم، بهلی پیلین گران،
 هاتنه د ریکا من دا مینا دیواره کی لیشیا من راوه ستیان.
 جاره کادی من خو دیت لسه رچیا، لبلنده ای،
 کومیت به فری بدنهنگه هه دان د هاتنه خاری.
 ئیکسه عه ردی توره یا خو کره دلوفانی:
 عه سمان گهش بوو بشکوژ هه بون.
 نهز هوشیار بوم دئی ده لیفی داو، ده اتی نک من،
 یان دیتنا به ری بو د خه وینی دا.

★ ★ ★

ته دیت چاوا وان دار دبرین؟
 نی من گه لهک قورمیت برین دژیا نا خودا و،
 من دکر نه سوتهمه نی،
 من دیت ئاف ژئی دباری مینا فرمیسکا.
 تولاز بوم، چاف دیری شولی خو بوم،
 گه لهک جارا قورم من دبرین بدریژه ای روژی.
 من دبرین بسه رکه فتن لسه وان،
 حوکم من دکر لسه ر کوما دارا بینه سوتن.
 سال دبورن! ومینا پرینا قورما بمشاری،
 ژئی ت مه کورت دکرن بی دلوفانی،
 سالی ت مه ژئی ده اتنه سوتن مینا کوما دارا،
 گری نی ئاگه ه ژ روندکی ت وان دارا نه دبو.
 نه ری باشه نه فین دترسیت بینه سوتن؟
 ددانیت مشاری نه ری وئی د ترسینیت؟

★ ★ ★

دو تیرکا دهه لگرم لسه ر ملیت خو،
 نه ری سه حکئی چهنه گرانن.
 نی باری وان پشتا من هه رشانندو،
 سینگی من و نهو دلیت سینگی من دا.
 تیرکی من بی ئیکئی نه وئی مه زن،
 پره ژ نه فینا راست و دلسوژ،
 به لاف دکم نی په شیمانی بهر پیت ته،
 نه فی کلوسکی بی نه هیته هه ژمارتن.
 بهلی تیرکی من بی دووی نه وئی پره،
 ژ که رب و کینی و دوژمنایه تی بی،
 هنده جارا فاللا دکم و،
 بناگری وی خو بخو دلسوژم،
 هنده گاڤا بین کیم.
 دهمی گونه هبار دیم، لیشیا ته نهی ههڤالا گیانی من.

★ ★ ★

نهغه په رُوژا دايك بوينا ته،
جاره كادى هزرو بيريت من شيلى دبن،
نهرى باشه چاوا عهد شيايه پيدايت،
بهري هاتنا ته بو جيهانى؟

چ جوانى بو (پوشكين) حالاندى،
دا هوزانيت خو بنقيست، لسره گاغا حيه تى ب چ ناهه
لهز و بهز، شامل شيرى خو هلكيشال، چو مهيدانا شبرى.
شهرى بخوين؟

واز نا هينم نه ز راستى يا خو، نهو راستى يا ديږيت:
جيهان همى بى گونه هوزا خودى مروف دابن و، نه
عهرده بى فالابو بهري تو بى.
فيجا ديروك بو من دهست بى دكهت،
ز وى گاغا تو زدايكى بوى،
نه ز رُوژا وينا «مسيحى» پيروز.

★ ★ ★

كلوسكهك هاتى به خارى بو مه ز نهسمانا،
كلوسكهك گرتى به لسره كلوسكىت ثيانى،
وهرگره ب دل نازكى يا خو، نى چ جارا هسك ناييت،
خودى بخو بو مه هنارتى به سر عهردى.
جوانى يا فى كلوسكى قه شنگه،
نهوه كو مينا ناللى به د بيرادا،
هندي زى نه خون و نه خون،
دى مينيت پرو مشتر.

دلى من بهمى چليساغه دمينيت،
نهف مروغه بوچى ره بن ترن ز همى ره بونا،
نى كلوسكى نا بينن، ليش چاښت وان نه شارتنى به،
يان نزانن نيشانيت وى بين جوان چنه.
نهز مينا نوژداره كى نه فسانى مه،
همى تشتا دى كه مه ديارى بو نهو كلوسكى من دى مينيت پر.

★ ★ ★

د بيرهاتنيت من دا لسره بوهارى و،
هزريت پاييزكى هه،
دكارو شوليت نه فرو

روى ته همى روبا نه دشيريت.
نه دبايه نه زى تشتى بيزم،

بهلى دهى ته سرى خو دانايه سر سينگى من،
وى گاغى من زانى كو نه ز نه شيم نه بيزم:

روى ته همى روبا نه دشيريت.
بو مه هاتى به دانان بينن گه لك،

ز خوشى يا يان زكول و زانا دزيانى دا،
بهلى پرچا تها زرهنگى زيفى،

دته يستين ليش چاښت من نه وهك ته يسينا همى رُوژا.
نيكه بو مه پيگه بين يان ز نيك دوير بين،

روى ته همى روبا نه دشيريت.

★ ★ ★

گه مى يا مه كه ته ناللى ز توخييت دوير،
مه د هه لگريت راست و چه پ لسره پيلا.

مينا پرينا نه لماسى بو شويشا،

دبريت «توقيانوسى بى دهنگه» بى مه زن.

لسره ره خيت وى نى رُوژا روته،

ثاف ياربكيت خو دكهت و،

پيل زى يارى يا دكهتن مينا زاروكا.

يان دله يزيت مينا ميهانا

لسره ره خى دى، لهر سيهرى،

ووشينا پيلايه و نيك دنالى،

چيدبتن نهو،

لهيلى يا برايت خو بيت لره خى دى.

هرو لگه ل گه مى يا چويدا،

جيهانا من دا بهش ديته هه تاف و سيهرا.

★ ★ ★

به لاف دکن دنگ و باسیت عسمانی،
 لجهه کی لئسمانی دنگی بومبا نه دده تن،
 مروڤه کی یی تی چوی و روندکیټ مروڤه کی دی دبارن،
 فیجا ترس که ته د دلی من دا من بکه دسینگی خودا.
 گوهده من، هه ڤالا گیانی من و بهرنی خو بدی:
 جاره کا دی پاپوریت نه سمانی ریکا هه یفی دگرن،
 لجهه کی دی یی دپه قینن نه توما سهری ژنوی.
 فیجا نه ز دترسم من بکه دسینگی خودا.

چ هه بیتن له یفی یا مه.

دا وهرگرین دوکارتا:

بو هه یفی یان بو دویماهیکا جیهانی،

به لی خو نیزیک بکه ژ من.

نهف جهه گه له ک ساره و نه مازه جلیت ته نه نکن.

فیجا نه ز دترسم من بکه د سینگی خودا.

★ ★ ★

دا بجه نغم لگه ل وی جه ننگه کا گرم،

کانی زورداری ته یی که فن یان یی نوی؟

به لی ژ به لایا نه وه نه ز،

به ره فانی ته بیم و زورداری ته یی ټکی بم.

نه هه چند سالن د هتافیت من دا دژین دو مروڤ،

شهرمی دکن ژ جیرانیا ټیک و دو،

به لی داته پپاریزم ژ هه می به لایا

پنطی به بجه نغم لگه ل خو تا مرنی.

بله زینه وی شالی سهر ملیت خو بهالیزه،

مینا ده یکتیت مه وه کی پیر دین

بهالیزه دنیا مه داو نه په یفه،

تا لټیک و دو بیورین، پستی دوژمنایه تی یی

یان بده ستیت خو

بکوژه ټکی ژ مه هه ردوکا.

★ ★ ★

هه می دکن چاکی و خرای یا،
 به لی نه ز ټیخسیری هزره کا دی مه:
 دنگی ته من گوڤ لی بیتن، یان بیبیم جوانی یا ته
 چ تشتا بهایی خو نینه ژوان پیڤه تر.
 قه شه ننگه نه لندو جوانن نه ستیرو
 تیشکا روژا زیرین لئسماناو،
 هه می تشتین روناھی یا خو لته دکن،
 بهایی خو نینه تشته کی ژوان پیڤه تر.
 تو گهش دکه ی بجوانی یا خو،
 گوندی مه و باژیریت ته بڤین و
 چیاپین بترس ب بلنداهی یا خو،
 هه ر گوله ک و هه ر به ره کی بچویک.
 پیروزه لبا من هه ر تشته کی دهستی خو بکه یی:
 چ تشتا بهایی خو نینه ژوان پیڤه تر.

★ ★ ★

ستیرا دی هه لکم بورازی بوینا ته،

دی کوژم باپن سارو باهلیسکین به فری،

کوچکی دی گرم کهم و دی بیژمه ته: بخیر هاتی،

دا دویر بکه م ژ ته وی سهرمای.

پیکفه روپینن، ژ ټیک و دو نیزیک بین،

دویر بین ژ هه می تشتیت کریت و،

لسهر ملیت خو،

دی هه لگرم ناگری ژان و فیغانین ته بخوشی.

شرینا من روناھی یی دی فه شیرم دا ټیکه چی،

دی راوه ستم له نذاف ته ختی ته بیی ده نگی و،

دی بمه حهیرانوکه ک بهینه گوتن بو نفستنا ته و،

نفتی یه ک ته بیاریزیت ژ هه می سه ختا،

ژ نوی دی باوه رکه ی: کو تشته ک ژ فیغان و ژانا،

نینه لسهر عه ردی بزڤروک.

★ ★ ★

من دڦيت گازی بکهم وه لاتەکی بشەڤینی،
 دا بژین هەمی بشادی و ناشتی و.
 سوودا وان بڤان پەڤا دەست پی بکەت.
 «ئەڤین لیشی پەیدا بو لەر عەردی».
 دا خەلک ژ پیرە ڤی سرودا جوان بسترن،
 دەنگی سترانی بلند بیت بو ئەسمانا
 داپنک بکەن دەستیت دو ناشتی خازا،
 لەر درویشما «ئەڤە پە وه لاتنی ڤینی».
 لەر ئالا وه لات بو خو چیدکەت،
 من دڦیت کوم بین هەمی رەنگیت لەر عەردی و،
 خوشی و شادی تیدا بیتن،
 ژیک ڤەبوین و پینک کەفتن . . هیزو لاوازی.
 من دڦیت هەمی خەلکی جیهانی پرسیارا،
 جەهەکی بو خو بکەت لوە لاتنی ڤینی.

★ ★ ★

دەستی تەبی نەرم دگەرینت لەر سەری هەرسنی کچیت مە،
 دنی ڤەهینی شەش کەزین دریز،
 دنی خوینی دخودیکا خودا ژنوی ژانیت تە دنی کەلن و،
 رویت خو دنی بینی پیتی نە.
 چ دەست سەتر نین ژ دەستیت کچیت مە،
 دەستی خو بکەرنی پانیکا دەستیت خو
 دنی بینی، ئیکسەر بنالینی،
 پانیکا دەستیت تە بیت رەق بین.
 چ چاف نین زەلال تر ژ چالیت کچیت مە،
 ئەون ژفستانا گەرمی بو مە دنی هتیرن دەمی کال دبین
 پینەڤیت ئەڤرو تو خو سەر نوخین بکە،
 ژ بەر کو چالیت تە بیت پیتی بین هەندەکی.
 هەمی تشت دناف مەدا جوان بون،
 بو ریکەک بو کچیت مەو دنی هەر مینیت.

★ ★ ★

د ژیاننی دا دیتە گوهورین رەنگەک بو رەنگەکی دنی هەندە جارا،
 ننی من زانی ئەڤە گەلەک جارا:
 چەم لەڤییا روژی بو . . باران دبارین،
 چەم تیهنی بون . . گەرم دکەلی
 مېهفان دین بەری ژڤانا،
 رازی بون و تورەبون، پی کەس لەڤییا وان بیتە
 ئەز لەڤییا تە بوم و نە دشام،
 دەمی ویه مېهفانی ژینا من ئەوی روژی.
 بلەزو بەز هەمی تشت هاتنە گوهورین
 من دەست بسترانا کرو ئەز ژيام بشیوازهکا دنی،
 من باوەر نە دکر بەری بیست سالا،
 ئەڤ رویدانە دنی بن دژیاننی دا.
 هەندە جارا ڤەدەرنی ترانە بەمە دکرن ترانەک کڤریت،
 چاوا ئەز سەڤراز بوم؟ ننی بو من لی هات.

★ ★ ★

رویارەک من دیت دەمی دەرکەفتناوی ژ گەلی،
 ئاڤا وی ئیکسەر بو دو جوکا دچو،
 تەپرو تەوال بو من دیاربون پی ئەگەر،
 ئیکسەر ژیک ڤەدبون لبلنداهییا ئەسمانی.
 من هەڤال و هەڤالەک هەبون،
 دا بیژی بو ئیک و دو بیت بوین،
 ننی ژیک ڤەبون مینا رویاری، ئیکسەر بەرنی،
 وان کەتە دو ریکا، مینا تەپرو تەوالا ئەوین ژیک ڤەبوین.
 دەمی من هەڤالی خو دیتی و پرسیار ژنی کری، تە چەیه؟
 بەرسڤا من داو گوت: «هەچەکو ئەز بساخی
 ژ جەنگی دەرکەتی مە!»
 ئەز کەتم سەر گیزی یەکی ژ ئەڤاهەنی:
 ئەگەر ئەڤین دنیڤا خەلکی دا شەر با،
 دا بیژین شەرەکی پی ئەگەرپانە.

★ ★ ★

کاری خو من کر دا بچم باژیره کنی دویر،
 من دئی یا کارتا شهمنده فبرتی بکرم،
 دا بزانی، زیان نه گهر بههشت نه بیت لگهل من،
 نی بی من دئی یا بزانی و خه مگین بیت.
 کاری خو من کر بله زو بهز دا بچم،
 دا بهرزه بم لیش چاقیت ته لته رده کنی دویر
 دا بچی، بچاقیت تزی روندکیت سویر،
 لئی جیهانی لمن بگه ریئی.
 بوزه فینی بو جهه کنی دویر کاری خو من کر،
 دا بزانی چهند بزانه ژیک فه بوینا مه،
 بهلی ئیکسه ر من خو دیت د ده لیه کنی دا
 نه ز بی لمالا خو تو یا چویه جهه کنی دی،
 زویکا من هه می تشت ژ بیرکرن لجیهانی،
 من کره غار مینا گوننه هباره کی لته بگه ریئت.

★ ★ ★

نه فه بیست سالن و نه ز ئیخسیری ته مه،
 بو من دیار دبیت هه ر وه کی ته ده ستیت من گرنی داین،
 هنده چارا هه قاله ک دیت، یان جیرانه ک
 دا من رزگار بکه ت ژ بن ده ستیت ته.
 بهلی د سهر بهستی یا خودا هه ست بلاوازی و فیغانا دکم،
 هه می تشت پیچن دورو ره خیت من و هه می روی د مه لویلن.
 مینا کوله یه کی رزگار بوی ژ کوله تی بی بهری ده مه کی،
 نه شیم بژیم دویر ژ پاپورا خو.
 نه فه یه حالی سه بی هار، هه فساری وی هاتی به بردان،
 نا بینیت نه و خوشی چی چنده کنی پیقه تر.
 زوی بزوی دئی که ته غار دورو ره خیت دیواراو،
 دئی زفریته فه هه فساری خو بی هه ر جار.
 هه ر وه سا نه ژ بی بهرام بهری فی سهر بهستی بی،
 رازی مه ئیخسیری یا به رده وام.

★ ★ ★

ل شه فی، باران په نجه را دقوتن،
 دلویت خو لسه ر شویشا دهیلن،
 بوچی دقوتن و ناهیلن مروف بو خو بنقیت،
 چهندی شرینا من ژ من دویر بیت.
 بهلی زفروک هند نامینیت دئی چیت،
 ئیکسه ر باران دئی راوه ستیت،
 نی زانی بی بهایه خو بیارینیت،
 سی روندکا لسه ر شویشیت په نجه را بهیلیت.
 دلویه کا بارانی نه مابو، بی دهنگی به لاف دبیت،
 دویر من چاقیت خو فه کرن، نی تازی خو کومکروبو،
 هاته بیرا من، روژه کنی من زی،
 روندک باراندبون،
 بو من چی بو په نجه را ته من دقوتا،
 بهلی نه فه دبو.

★ ★ ★

زیرو مه جیدی د ته سین،
 لئه سماتی ژیری تا نه لندی به لاف دبون،
 سهرانسهری چیا نه لند په یدابو،
 دا بکولیت و بفه شیریت لجهه کی.
 نه لند ده رکه ت ژ تازی یا،
 تیرو ته وال گیله شوکی دکن ده می روژ دهه لیت.
 روژ دئی ئیت و
 نه م نزانین کا چ بو مه فه شارتی به.
 من نینه دم دا داخازا چاکی بی بو خو بکه م،
 نه شیم چ بکه م ژ چافادیری یا ته پیقه تر،
 هیلی دکم قه ده ر نه بیته نه گه را.
 ئیشاندا ته.
 نه گه ر کومیت تازی بی دورو ره خیت مه مشه بون،
 نی نه زو تو دئی هه ر پیکفه مینین.

★ ★ ★

ریکا ژیانې دې کورت بیت یان دريژ بیت،
 بهلې لگه ل هندې ټو بې دویمایې نایب،
 شف و روژ ناموزگاری به کي ددهن خه لکي،
 بهلې لسره مه ژي ټوه بکه بته بهرهم ل ژيانې.
 هنده تشتا ټم دشين بزفريين بې ټاخينک و،
 هنده کيت دي ژ مه ټه نابن ټه گهر خوینې نه ريژين،
 په رده هنده جارا د که ټيت.
 ده مې بلند دبیت لسره ده مې شانويې.
 دبينم تولازا پاشفه مایه ژ مه،
 سه رانسهری چياو هه ريین دوير
 ټه ټه په کالیاتي يا هه فرك،
 ناماده به بو هه لگرتنا باری ژيانې.
 شرينامن وی ده مې نه شينم چ بکه م ژ تشته کی پټه تر:
 دوير که م ژ ته سزايې بروژيت ژيانا خو

★ ★ ★

نی تو هو شمه ندا هو شفانای
 تو دنيا کچين جوان دا . . فریشتا جوانی.
 ټه برين ټه وین ژ من بهنيزتر،
 نی ټه گهر تو نه بایه ژمیزه و هره دا ټه ز تیچم.
 «محمود» نه دکه ت بهری چهند سالا،
 ټه گهر «مریم» ی په یفا خو پاراستبا،
 ده زگراوی ټه گهر دلسوژبا
 ټه وان «داريلاف» بزه رنی ټاف نه ددا.
 ټه ز دزانم . . که س نینه ژنکی پټه تر،
 مه بکوژيت یان مهرزگار بکه ت ژ ټاسته نگیت ټه له کی،
 تو بتنی بوی شرينامن ته رزگارکرم گه له ک جارا،
 ده مې دکه تمه داف و ټاسته نگا.
 دلسوژ بوی بو من . . بهلې ټه زنی نه دلسوژ بوم،
 هه وارا من دلسوژی یا ته بو.

★ ★ ★

که زی و بسکا شه دکه ی بخه مگینی
 تیرا دبيني هنده ک می بین سپی،
 بوچی ټه دشیری؟ بوچی دا دقوتی،
 توزا پاییزی ژ تاکیت که سک؟
 قد نایب پاییز هه ر دی ټیتن،
 بی بهایه ټم هه ول بدهین بو نه هاتنا وی،
 بلا به لگیت دارا بوهرین، بلا به فر بیاریت . .
 نی پاییز گه له ک جوان و قه شه نگه .
 ټه ز نه شينم بزفرم ژنی بی تولازي،
 بلا بیتن کالیاتي دا خه لکی رزگار بکه ت ژ گومانا،
 بلا بابه لیسکیت به فری خو لیک بدهن ژ که ری،
 نی سینکیت مه هیشتا د گهرمن .
 سال و مهه قه شه نگي یا مه شه دکه ن و،
 ټه ز، ټه ټه ده مه که ته نایبم بقی جوانی.

★ ★ ★

نه مایه لپشی یا مه سیکا ریکی پټه تر،
 ده مه ک دريژ پیکفه ټم ژ یابن و،
 ها ټه ز هیفی دکم ژيانا من ب دویمایې بیت و بجیت
 بهری تو من بهیلی.
 روهن بکه گاغا من یا دویمایکی
 هیفی دارم لمن بیوری و،
 من ژ بیر بکه ی پشتی لمن دبوری
 نی چ نا هیلم ل پاش خو . . چ میراتا
 لگه ل گوتنیت وان کو ټه ز ده وله مه ندنم
 بهلې براستی نه ده وله مه ندکی مه زنم
 پاداشت و دیاری بیت من، چ بو ته ژوان دهین؟
 دی هیلم ل باته کچاو
 هه له به ستیت خوین دبیزن من نه نفیسی نه
 بهلې وه رگیری بیت نفیسن.

★ ★ ★

سحه تەك كەفن مە يا ھەي ل چيا
 ھى كچ دگەبته مېرى خووخاترا خو ژمالا خو دخازيت
 ۱- رەھناتى يا وى بەردەوام بيبت
 ۲- رەكى ددەنە دەستى ژ «قارەنى دا ئاگرى ھەلبەكت
 كوچت گەرم د بن لژير باتى من،
 ۳- زى تە د سوژيت،
 ۴- نەو شرين و جوانترە،
 ۵- ھەمى سامانیت تە لگەل خو ئينان
 كوچك ھەلدبیت و گەرم دبیت،
 ۶- نەبستىن دناف پرچا مەدا... نەو مە يىن سېو،
 ۷- ديت رىكا مە نە يا دویر بیت،
 ۸- خو نەو روژیت شادو خەمگین،
 ۹- نەمى خاترا خو كچين خو دخازين و
 ۱۰- د كەبنە دەستیت وان داریت سوتنى.

★ ★ ★

۱- بوھارى مە گولنى دبیتن، ھنداف سەرىت مە،
 ۲- دەنگى لەيزينا بەلگیت دارا لسەر گرا،
 ۳- مە ھەر دوکا وى دەمى ھزر نەدکر،
 ۴- کو دار برى بفرى خو يى تويز كرى.
 ۵- نەف ئەفینە مینا ئى دارىيە،
 ۶- د گولگولیت و بەرى خو ددەتە ھەمى نشتا لجهانى بچالھەكى
 كیم.
 ۷- نەرى لاوازە نەوژى؟
 ۸- مینا قورمى دارى لبى بفرى.
 ۹- چەندى ئەم بەدارا خو ئە مژویل دبوین.
 ۱۰- بەرزین ژ ترسا بچوئىكى مە يى ساقا،
 نەرى باشە بەھیلين بمریت،
 ۱۱- بەدەستیت خو دان كەرب و كین و درەوینا؟
 نەرى باشە بگومان و زورا خو،
 ۱۲- دى ھیلين بيبته كومهكا سوتەمەنى؟

بۆ من ديارە ئەز تاژيم رۆژەكى بتنى
 بەرى خودى تە بدەتن و بەھىيە سەر ئى جيهانى
 ئەو كىيە دا بيبته ئەگەرا ژارى يا من،
 ئەو كىيە دا بيبته ئەگەرا فەژينا خوشى يا من؟
 بۆ كى دا فرم ژ جھیت دویر؟
 بۆ كى دا ھزرو بېرېت خەمگین و پوسیدە كەم و،
 مالكت خودا بۆ كىژ ژنكى پىشكىشكەم؟
 ئەو ھوزانين بۆ تە من كرىنە ديارى.
 باشە ئەگەر چاڤیت تە من نە دبېتانه،
 تەيرو تەوال دا سترانا بېژن؟
 باغ و چەم دا شوین بن؟
 يان ستير دا گەش بن د ئەسمانى خودا؟
 ئەگەر خودى تو نە داباى، تىشكا رۆژى دا ئەمەرىيت؟
 ئەرى داشيم بژيم بشادى وەكى نوکە؟

★ ★ ★

۱- جارەكى ستران بېژ «داريلاف»ى،
 ۲- خانمەك خاستبو ژ گوندەكى بيانى،
 ۳- بەلى دەيك و بايىت وى دا بۆ مروفەكى دىو،
 ۴- پى ل ئەفينا وى دانا بو.
 ۵- لگوفەندا بشادى
 ۶- زەھر كر بو دناف جاما وى داو دانا بو بەر.
 ۷- لگەل زانينا ھوزانغانى بفيلا وان،
 ۸- نى ئەخار ھەتا مەست و سەرخوش بوى مینا زوزانى يا.
 ۹- ھا وەسا بون سالوقەتین وى، وەكى سەخلەتا ئىباىو،
 ۱۰- وەكى مەزن فەرمانى ددەن بجه ئینانا وان،
 ۱۱- دبېژن كەتییە بەر دەرازوینكىو،
 ۱۲- رانا بيبت ئەو چ جارا.
 ۱۳- ديارە بۆ من ئەزى ئەدخوم ژ چەرخەكى.
 ۱۴- لگەل زانينا من كو زەھر كرىيە.

★ ★ ★

بايی من هوزانفانه کی چایی بوو،

سه رانسه ری ژیی وییی دریز هوزانین خو نفیسی بون،
لسر خه لکی، لسر جیرانا، لسر چایی بین خونزایی همی یا
لسر گوته ه و شولین وان بین بهرکه فتی.

کاله میر هاتن دهف جاره کی،

گوئن: وتی نا گهین تم چاوا هاتی به رویدان،
دناف مالکیت هوزانیت ته دا مالکهک نه هاتی به نفیسن
لسر وی مروئی نهوا ژ همی یا شرین ونازک تر؟
بهلی بايی من گوئ:

چی بکته مه دحی ژنا... نه وی روی به،

چی خه بهرا بیژیت ژنا... نه وی پیچه.

بهلی من بدریزاهی یا ژیی خو هه لبه ست نفیسنه،
لسر خیزانا خو، بهلی دویماهی کی بو من دیار بو،
کو بايی من لسر راستی بی بو.

★ ★ ★

چی دبو نه ئین ناموزگایهک با،

همی کهس نه دشیان لی بخوینن،

لویری خوشی و فیغان، بدریزاهی یا شه فاو روزا،
شاگرد فیر دکرن.

من زی پهرتوکین بها خاندنه،

براستی من خو دیت،

تم نه دهه ژنه، فیری همی تشتا بین،

ژ زانین و فیربونا بیانی یا کیم.

نهز فیربوم، بهلی زانینا من خارو خینچ بو،

هیشتا من کیماسی دکرن،

گهلهک کارین چه پهل من کرینه،

وانیت خو من نه دخانن و، ریکا داخازی نت خو من نه دگرت،

گنچیم دهه فتم لگه ل کو نهز براستی،

شاگردهک برده وام بوم د ناموزگایی دا.

★ ★ ★

رویدانهک دویر ژ هوشی من که ته بهر چافیت من،

لسر گوری «محموده» ی راوه ستیابوم،

من دیت ستران بیژی فیئی ده رکته و رابو ژ گوری وی.

من گوته وی: من فیرکه چاوا دی شیم،

خه میت خو د مالکیت هوزانیت راست و دروست دا نفیسم؟

سهیدایی من: هیئی من هه به ژ ته،

کلیلین نه وی کلوسکی بده به من دهه کی،

چنکی همی زانین و پیشیت تیگه هشتتی،

دناف کلوسکی دانه.

گوهدا من ستران بیژی فیئی،

به رسفا من داو گوئ:

نهو کلوسکی فه شارتی!!؟

فه بوینا وی نینه نه گره ته کلایلا خویا تایه تی نه بیت.

بگه ریی دی بینی کلیلی لدویماهی بی و سترانا ته بی بها نایت

★ ★ ★

هاتن و چونا سه ربازاو چه کا نه نشانا شهری به همی دهما،

زریپوش دبورن لسر نه ردیت له رزی،

هر وه سا ته گول په قینا ناگرا نینه،

بهلی دهنگه فه دانا بریسی یا دیار دکته،

هر وه کی په قینا ناگرا راسته.

هندهک ژ مه دبینن،

کوفیان یاری به که دویماهی یا وی نه کول و کوفانن،

تو دشنی ب بریسی یا په یقی بتنی که لا دلی دهسته سه رکه ی

نه فیندارم نهز لهوما لدویف ناگرا دچم و،

دزانم تاما ره فیئی،

نهز نه دگیله شوکیت سه ربازی دامه، نهزی دجهنگی دا،

نه ثانه هدانهو، نه ده رکه فتنه دشه ری دا،

سه ربازم نهز من پاداشتا خویا هه ی،

مینا همی سه ربازا، بهلی کیم تر ژ بارا برینداری.

★ ★ ★

ټولت پاداشت و ديارى يا ددهت كورو كچيت خو،
 حرامبرى كارو نيشانيت وان .
 م ناقيت پيروز زورن .
 جى دبيت نه بينين جهى بو فان ناڅا دروژنامادا .
 من دقيت خهلكى ولاتى من قه درى خو هه بيتن .
 حرامبرى فيان و دلسوزى ياون
 نيشانيت سره كفتى،
 بنه من لسر سينگيت نه فين داريت ولاتى :
 بلى تو نابينى، مخابن چ نيشانا د نه فينى داو
 زانياريت ياسا درازى نه بلى تشى .
 بلى چى دبا من نيشانا دلسوزى و هرگرتبا .
 توژى دا بنيشانا سره كفتى ئيه نه خشاندن .
 بلى نه فينى چ پيوستى ب ديارى و پاداشتا هه به ؟!
 نى فيان . . پاداشته . . جوانترين ديارى به .

★ ★ ★

دهمى بويكى دبه ن بو زالمى،
 دا رازى بكنه سه خله تهك كه فن،
 ليشى وى بهرا تى وهردكهن .
 لدوبندا كه فچكه كى هنگليني پيشكيش دهكهن بو ميهفاننى يا
 وى .
 هاومسا هاوولاتى نيت ولاتى من يى ههول ددهن،
 بو بيركرنا بويك و زافا،
 بنه خوشى نيت ژيانى لسر كه له خيت مه،
 بلى ليهفى يا ژيانينه بكه يف و شادى .
 ههتا نه فرو نهف سه خله ته يا به لافه،
 د نينمه بيرا خو سالى لدويف سالى،
 هزر دكهن نهى خيرانانم، ژيان،
 چليسى يى لگهل مه ناكهت ب بهرو هنگليني خو،
 وسه هنگلين شرين دبيت هنده جاراو،
 هه رچه نده ژيان بهرا دمه وهردكته، بلى شرين تره ژهنگلين

نه ز دگهل ئيش و نه له ميت دل و گيانى خو،
 يا دريژه چيروكا نه ساخى يا من .
 نهى نوژدارى من : بنفيسه ژ مرا دهرمانه كى،
 دهرمانه كى بهاتر ژ ههمى دهرمانا .
 بيزه من بهرى خو بله نهو جوانا نازك تر ههمى شريناو
 بيزه من نه خو تير ژ دوو كانى يا لژير ههردو،
 برى نيت وى بين قهلم كرى .
 نهى نوژدارى من دهرمان بكه من بلى دهرمانى .
 بيزه من هه فالينى يا گرم و روناهى بكه
 نى چى دبيتن بيزم نه ساخى يا من گرانه،
 مرادا من نهوه نه ز بزانم،
 ل كيرى نه شارتنى نه نهگهرو نه نجاميت ئيشا من،
 نهگه مرم نه ز پشى هنگى، لوگه لسر ته نامينيت،
 دى بيزين پزيشكى نه فرو نه كارى دهرمانه كى ژئيشا مهرا
 بينيت،

★ ★ ★

نهو گوليت ته بو من هه لگرتين،
 نى نه فرو سر نوخين يى نه د نه خوشخاننى نه،
 جهى وان لبلنداهى يا نه ماو،
 ناخ و ره نيت وانا هاتنه گوهورين
 نهو گول مينا هندهك نه ساخانه،
 نهوين ناكنجى لژير شيره تين نوژدارا،
 ناڅا كانيكين زهلال نا نه خون،
 لهوما لاواز دهن رڼو بو رڼو .
 دهمى هم نه ساخ بهرى مه دكه نيت گول و بشكوژو ناكيت
 دارا،
 بهرى مه دكه نيت نه په نى يا جوانى يا پيروز،
 هم ههست دكه بن چاوا ياساين گشتى،
 شياى نه په كيتى دابن ل نالبهرا
 نه ساخا ژ مروڅان و گولين چرمسى .

تو دبیژی پیتھی ره لسر من چافئی خو بدم خو چاوا بیتن

★ ★ ★

ها وها ئەز گەلەك سالا ژيام،

لگەل هندی من چافئی خونه ددا خو،

چەند ئەقال من هەبون!

بەئێ نە دشیام بەئێلم بو خو وان هەفالا.

گەلەك ژوان چو بون دروژیت بچویکاتی دی،

بەری ئەز تە بیسم.

چاوا دی شین خو پاریزین ژ کول و،

ئیش و ژان و خەما،

ژ فەلەکا بەزو بەز دریفەچونا خودا

یا روژو کاریت مە هەژمیریت؟

بلا ئەز ئەئێ نوبە داربم برهنگی خو،

بەئێ مانا تە لگەل من دپاریزیت من ژ بەلا،

دەم هەژمیرا هەلاویستی بە بدیواری ئەو، ناگەدارە،

دەهژمیریت گوئنه هیت من بین نازاکری بتوندو توژی.

★ ★ ★

ل گوھیت من دا تک تکا وئی دەهات و دگوت:

راوہستە، نەچە . . هیشتا یا مای!

چەند بێ خوش دبووم بریفە چونا وئی،

شرین تر بو ژەھمی تشتا لبا من سترانا وئی:

«تک تک» هیشتا یامای، خەلەکە بدویمامی نە هاتی بە،

دی گەھم بە خانما خو یا داخاکری!

دەم هەژمیرا من دریفەچونا خو دابی چاڤا بنقینیت،

لدوئف یاساو زانینیت خو دچیت.

سترانا وئی یاشرین «تک تک تک» یا خەمگینە ئەڤرو،

لیداڤت وئی بین پوسیدە د ئینتە بیرا من ژیک ئەبوونا تەحل،

د بیژیت و دگیریت «بوھارا ژینا تە چو و بەرزەبو»!

مالا تە لسەری ریکی بو، مالا من ژێ ل بەرامبەری بو،

ئەز دەرکەفتم و، راوہستیام، ئێ پایەک دەهات،

لپیش و پاشی یا من ددا.

★ ★ ★

نیزیک بوژ دەرگەھێ تە،

بەئێ گرتی بو لگەل پەنجەرا،

بیرھاتنا دەست دروژی یا من لگەل تە،

نە هیلا لپەنجەری بدم.

گەریا مە ئە مال و، لدوئف خو را دکیشم،

پینگاڤیت خو یت گران بە دلەکی نە خوش،

گەهشتم و، دەستیت من دلەرزین،

لکلیلی دگەریام د بەریکیت خودا.

ئێ نیشان بو کلیلی نین لچ جها،

دی مینم راوہستای چافین من لئەبن بەئیزەکا هەرفتی

ئەف روندکا دباریت لسەر روئی تە،

ئەگەر شیابا پەیفیت پەنەکی،

دامن کوژیتن بێ دلوفانی،

ئێ ئەز بوم ئەگەرا بارینا وئی.

★ ★ ★

ئەو می سی بێ دناڤ کەزی یا تە یا ئەھانندی دا،

نە شیت و نەڤیت چ گازندا بھە شیریت،

تا بەڤیلت بزاتم کو ئەز بوم، ئەگەرا،

سەبی بوینا کەزی یا تە بەری دەمی وئی.

ئەئێ هەفالا گیانی من، راتەڤی نە مژا روندکیت چاڤیت خو،

ئیشاندن نە هەمی تشتە دژیانی دا،

من هیڤی هەبە ژ تە بەرئێ خو بەدی پاش خو،

تا ببینی چەند روژیت روھن بێ لوئیری!

بنافی روژیت مەڤیت بورین، بنافی هەر تشتەکی پیروز،

گەردەنا من نازاکە . . ئەز دزانم گوئنه هبارم.

ئێ من گەردەنا گەلەکا دژیانا خودا یا نازاکری و،

ئەوان چ کەرب و کین و من ئەڤەشارینە

باغیت من ل پایزا بێ لگیت وان داناین،

چیرا نهوان بهلگیت خو جاره کادی بو من کرنه دیاری.

★ ★ ★

گمړ هندی کو من بهایی پاداشتیت بوهارنی نه دزانی

ر بوهار لگهل من یا دل رهق نه بو

— لا دی، همی تشت من ژبیر کرن،

حره کا دی بوهار بقه شهنگی یا خوځه پیش من فهات.

حی تو گونه هیت من ٹیکه دده ژمیری و،

یریت ئیشاندا من دکهی دوی گافی دا،

— تو نازک ترو بهر ژتر ژ بوهارنی.

گوهندی په شیمانی و هیفی بیت من.

ر تو گونه هه کا مه زن دکهی:

جندی تو پاش گوهمی خو نه هافیزی چ شیلی بیت من،

چومر نکه ژ ناخا خو یاپیس.

عمی هدریی د من وهدکته.

یری تو، نه فهیه که ربیت وئی فه دکته، په یویکه نهو،

نی نهو ژی یا بوی جوان

★ ★ ★

گوه نه ده جیرانا خویا مه زن،

بو وی دیاره گونه هبارم نه د ده می تشتا دا.

تولازی یا ته وئی د حله نیت،

نی تو یاری، نهو نه یاره:

بلا بمینیت جیرانا ته یا بجویک د گیله شوکا خودا،

خه بره بلا بیژی ته من،

من هیفی په باور ژنی نه کی، نی ترسا وئی نهو،

وهکی ته خوشتفی نه بیت.

ژ که فن دا دو نه زمانی و که رب کین،

پارا ژنا بی ده همنن،

نه پرسپارا خو ژ من کر،

من بهر سفا ته داو گووت: نه لهنگی یا منه،

گه لهک ژن لسره عهردی هه نه،

نی دنیا هزاران دابی بو من ههرا دیاری.

★ ★ ★

هاتو راوه ستیای ب دلی خو،

هه پینچ قولپکیت کراسی خویی شوین باش گرتی ددهی،

نهو خالا ره شا لسره ههردو لیفیت ته،

مینال قولپکه کا شه شنی یا شکهستی په.

دوباره پرسپارا خو ژ من دکهی،

بی کو گوهمی خو بدهی په یفیت من،

لهنگی یا کی په؟ نی گه لهک میللهت لسره عهردی هه نهو

گه لهک باژیرو گوند،

گه لهک ژنک ژی هه نه.

بهلی ته نا گوهورم بژنکیت جیهانی هه می یا،

چهندی بزانم باوهری په یفی،

کیم تره ژ کاغزی ژ میزه دا،

قیجا راستی دئی نفیسم:

کو من تو دقئی فیانه کا گرم و بی دویمای.

★ ★ ★

ههتا روژا من یا دویمای بی،

دقیت خزمه تا یارا خو بکه م بی دل مان و

دئی مینیت نومیدا من یا بهیزو نه بهز،

گهش تر روژا بروژا

بفی نافی شاهناز «نه فینداری ته»

هه لهبه ستیت خو دئی نیمزاکه م و دئی مینم خوشتفی بوته،

د بیه جهی گومانانا لنگ خه لکی،

ژ که فنه روژادا وه

دئی ئینمه دهف ته دا پپاریزی ههتا هه تایی،

نهوین نیمزاکری بشیمزا من یا بهردهوام،

د ژیا نا مه دا د بوریت دهه کی و هسا،

دهمی بی دهنگه دبین بی کو لیفا ب لفلینین و،

دهستیت خو دانینه بن نهرزوینکیت خو،

هروینین بهر ئاگری یان هنداف ههریانن.

★ ★ ★

ب روینین و بئی کو بهیلقین،

لسه جوانی یا جیهانی یان جوانی یا کاری.

مینا، ترسینا مه... نیزیك بوینا مه،

هوشیار بکەت ئەوان بچوکیکت نفستی دلانداکادا.

ها نوکهژی پیکه دئی روینین،

بهلی جیهان هه می دناک،

هئ دهنگی یا مه دا دژیت

ههردو دلیت سینگی مه دا

نینن لسه ههردی رویار دناک چیدا،

بهینن پر هئ راوهستیان،

گه له کن ریک لفی جیهانی،

هه زمار نینه بو ریکیت پر ژ ترس و ئاستهنگه،

بهلی من زانی بو ژ میژه: ریکا نه فیینی،

ژ هه می ریکا ب ترس و له رزتره.

★ ★ ★

هه چه نده ریکا نه فیینی،

دریزتره ژ هه می ریکا،

بهلی نه مه نه شین بژین،

دویر ژوئی ریکیو،

هه چه نده ژ هه می یا ب ترس و له رزتره،

نئ ژ هه می ریکا نیزیك تره بو دلیت مه.

بو من دیاره کو نهز تولازم،

لهز لویی ریکی دئی چم

لهز که تبوم و دئی که قم و که فمه ته،

بهلی دئی رابم،

پینگالیت خو جاره کادی دئی هافیزم.

لهز نا ترسم ریکی بهرزه کم:

نئ چریسکا روناهی یا ته

ل پیشی یا منه کویله بچم

★ ★ ★

ئه ری نهز هندی بیچم دا هیرشا بهیننه سه ر من وه زئی بتنی

ئه ی که رب و کین و دره و نه خوشی و

دهم و دوژمنیت مرو فایه تی بی هه می یا

بوچی به؟ هومین د شین ب سه ر که فن و

من بکوژن مینا کوشتنا وه خه لکی دئی.

بهلی نه شین بکوژن نه فیینا من،

نئ من ژ ی چ هیز نینه به رامبه ری وئ.

نه فیین دئی ژیت و هه ر دئی ژیت

چ دوژمن نینن بلنداهی یا وی ب په فیین

نه فیینا من دئی گه می ته کو ریت نه فییت من

مینا مه ته لوکا یان گو تیت مه زنا

په ی که ره ک دئی بو من ئیته چی کرن

نه کاری ده ستان بیت و دئی ئیته دانا

ل وه لاتی باب و باپرا.

★ ★ ★

ژیدەر:

1 - گوفاارا «الثقافة الاجنبية» هه ژمارا «4» لسالا 1984.

2 - «کورته ژینا هوزانقانی» ژ.

تیبینی

ئه م سونیتانه (حسب الشیخ جعفر) له زمانی رووسیوه وه ری

گیراوه ته سه زمانی عه ره بی و (بدل رفو مزوری) یش له زمانی

عه ره بیوه وه گیراوه سه زمانی کوردی، بروانه ژیدهری ژماره

(1)

ئیشنبیری نوی